

Różnicowanie pomocy socjalnej dla uczniów - tylko na podstawie ustawowych kryteriów

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 05, wrzesień 2025 09:13

Piotr Majoch

Odśłony: 481

Wojewoda: Rada gminy, ustanawiając regulamin udzielania uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym, musi uregulować mechanizm przyznawania tej pomocy całościowo, nie ograniczając się do problemów rodzinnych w wąskim rozumieniu.

Wojewoda Lubelski, poddając analizie przyjęty przez radę gminy regulamin udzielania pomocy socjalnej uczniom zamieszkałym na swoim obszarze, zwrócił uwagę na niezbędne elementy każdej uchwały tego rodzaju. Wskazał zarazem, że wysokość świadczenia może być różnicowana, co nie może jednak prowadzić do ograniczenia pomocy wyłącznie do uczniów doświadczających wąsko pojmowanych trudności. W opisywanym przypadku organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustalił wysokość stypendium w przyjętych przedziałach dochodowych, a także uregulował szczególną sytuację - przesłanki podniesienia kwoty pomocy tylko w przypadku, gdy w rodzinie nie ma przynajmniej jednego rodzica lub dwoje rodziców (względnie - więcej niż jedno dziecko) dotknięte jest szczególnymi trudnościami.

Wojewoda wskazał natomiast, że w świetle przepisu art. 90f pkt 1 ustawy o systemie oświaty, rada gminy została upoważniona do określenia sposobu ustalania wysokości stypendium w oparciu o przedział kwotowy wskazany w art. 90d ust. 9 ustawy, określone w ust. 7 kryterium dochodowe na osobę, a także w oparciu o różne okoliczności osobiste wymienione w ust. 1 - ustawodawca wymienił tam m.in. bezrobocie, patologie społeczne jak alkoholizm czy narkomania, niepełnosprawność, ciężkie i długotrwałe choroby, a także zdarzenia losowe. Przepis ten nie pozwala jednak na stosowanie ograniczeń polegających na uwzględnianiu okoliczności wspomnianych w ustawie tylko wówczas, gdy dane trudności dotyczą określonej ilości osób w rodzinie czy rodzina jest niepełna. Sytuacja ucznia i jego rodziny musi być bowiem uwzględniona w sposób całościowy, uwzględniający ustawowe wytyczne. Nie ma tu miejsca na zawężanie upoważnienia ustawowego i pozbawianie pomocy należnej w świetle ustawy tylko z tego powodu, że rodzina nie wpisuje się w schemat zaproponowany przez organ samorządu.

Ingerencja w zakres upoważnienia ustawowego prowadzi do stwierdzenia nieważności podjętej w ten sposób uchwały, co też nastąpiło w tym przypadku. Różnicowanie pomocy przyznawanej uczniom może mieć miejsce wyłącznie z uwzględnieniem art. 90f pkt 1 ustawy o systemie oświaty, lecz bez możliwości niestosowania tych zasad w przypadku, gdy dana rodzina nie spełni innych, zawężonych przesłanek. Takie z natury rzeczy kolidują bowiem z obowiązującym prawem.

Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubelskiego z 20 sierpnia 2025 r. (sygn. PN-II.4131.226.2025)

Źródło: [Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego](#)